

Intervju Dječji ortoped, predsjednik EPOS-a

Liječenje djece s ortopedskim problemima zahtjevno je zbog tzv. četvrte dimenzije, vremena u kojem se djeca mijenjaju, rastu. Zbog toga im se liječenje mora prilagođavati

DARKO ANTIČEVIĆ

Djeca i njihovo zdravlje nisu u fokusu političara jer ona nisu glasači

Ugledni hrvatski liječnik upozorava na brojne probleme u dječjoj ortopediji i zatvaranje specijaliziranih odjela u velikim bolnicama

Ivana Rimac Lesički
ivana.rimac-lesicki@vecernji.net
ZAGREB

Predsjedavanje European Paediatric Orthopaedic Society (EPOS) nedavno je preuzeo prof.dr.sc. Darko Antičević, dječji ortoped iz Hrvatske. Veliko je to priznanje za poznatog liječnika koji je operirao pet tisuća pacijenata, ali i priznanje hrvatskom zdravstvu.

Što je EPOS, koga okuplja, što su mu ciljevi i koliko je važan za hrvatsku dječju ortopediju?

To je Europsko društvo profesionalaca liječnika koji okuplja dječje ortopede, a misija mu je povećati kvalitetu skrbi za djecu s ortopedskim problemima. Taj cilj postiže se poboljšanjem međusobne komunikacije i edukacije te diseminacijom napretka u znanstvenim dostignućima. Za predsjednika EPOS-a izabran sam većinom glasova članova Opće skupštine još 2015., a ove godine početkom svibnja preuzeo sam dužnost. EPOS je osnovan u Parizu 1982. okupljanjem 13 dječjih ortopeda, a danas to društvo broji 447 dječjih ortopeda iz 51 zemlje. Do sada je Društvo održalo 36 godišnjih kongresa, ove godine u Barceloni zajedno sa sjeverno-američkim društvom (POSNA). Tu se okupilo 2100 dječjih ortopeda iz cijelog svijeta i bio je to svjetski kongres. Druga glavna zadaća EPOS-a je edukacija i u tom segmentu Društvo održava tečajevu u Beču svakih šest mjeseci. Tečajevi imaju kraticu BAT, što znači osnovni (basic), napredni (advanced) i trauma tečaj. Ti tečajevi su toliko popularni da smo morali ograničiti broj sudionika, a služe i kao model europskim društvima drugih ortopedskih subspecijalnosti. Napredni tečajevi održavaju se 1-2 puta godišnje i namijenjeni su subspecijalistima. Društvo ima i svoj vlastiti časopis Journal of Children's Orthopaedics koji izlazi šest puta godišnje. Sada Društvo nastoji oblikovati strukturirano jednogodišnje usavršavanje iz dječje ortopedije u 10-15 vrhunskih europskih bolnica. Do sada je u takvom obliku usavršavanje bilo moguće samo na dva mjesta u Europi ili je trebalo

Pacijentica iz Rusije Tim liječnika na čelu s prof. Draganom Primorcem i dr. Darkom Antičevićem maloj je pacijentici iz Rusije ugradio teleskopski čavao u kost bedra

ići u SAD. Članstvo u EPOS-u za pojedinca iz Hrvatske znači pristup najnovijim informacijama iz struke, razmjenu iskustva u neposrednim kontaktima i priliku za afirmaciju na međunarodnoj sceni. Osim toga, ta poznanstva mogu se iskoristiti da stručnjaci posjete Hrvatsku i obrnuto. Istaknuti primjer bila je organizacija 29. Kongresa EPOS-a u Zagrebu 2010. godine, na kojem je bilo više od 400 sudionika, sa značajnim udjelom kolega iz izvan europskih zemalja.

Gdje je danas u usporedbi s europskim standardima hrvatska dječja ortopedija?

U nekim segmentima dječje ortopedije na istoj smo razini s europskim zemljama, dok u nekim segmentima, nažalost, zaostajemo. Moram istaknuti da djeca nisu baš u fokusu političara jer nisu glasači. Međutim, liječenje djece s ortopedskim problemima je zahtjevno, jer tu postoji tzv. četvrta dimenzija, a to je vrijeme u kojem se djeca stalno mijenjaju, pa im se liječenje mora prilagođavati. Tko se želi baviti rutinskim ortopedskim zahvatima, bolje da odustane od dječje ortopedije.

Operirali ste 5000 djece. Što je bio glavni ortopedski problem, po vašem iskustvu, u dječjoj ortopediji prije nekoliko desetljeća, a što je to danas?

Prije tri desetljeća glavni ortopedski problemi bile su kasno otkrivene i liječene prirodne bolesti, kao npr. iščašenje kuka, ćopavo stopalo, skolioze te infekcije kosti i zglobova koje je trebalo operativno liječiti. Danas se to promijenilo ranim otkrivanjem i neoperativnim liječenjem, čime se ostvaruju bolji rezultati i preveniraju moguće komplikacije kirurškog liječenja. Danas prevladavaju multisistemske bolesti kao što su cerebralna dječja kljenu te koštane displazije.

Koji su vas primjeri odnosno slučajevi pacijenata, dijagnoza u vašoj karijeri „ostavljali bez riječi“?

Najviše su me ushitila djeca koja su bili junaci i vrlo hrabro, s puno optimizma, prolazila kroz komplicirane postupke liječenja. To su bila djeca koja su imala multisistemske bolesti, ali nevjerojatnu želju za kretanjem i normalnim životom. Time su poticali cijeli tim liječnika i medicinskog osoblja da im maksimalno pomognu. Djeca s rijetkim bolestima

često zbog oštećenja sustava za kretanje nailaze na nerazumijevanje okoline. Uz potporu obitelji i stručnu pomoć medicinskog tima oni su u stanju postići nevjerojatne dosege, pa neki od njih sudjeluju na Paraolimpijskim igrama.

Kakva je budućnost hrvatske dječje ortopedije? Ima li nešto što je nužno učiniti odmah?

Nužno je imati samostalne ortopedske centre za djecu u sva četiri veća grada. Nažalost, imamo situaciju da se odjeli dječje ortopedije ukidaju ili postaju sastavni dio općeg kirurškog odjela kojim često upravljaju pojedinci bez sustavnog uvida u specifičnosti liječenja djece s ortopedskim problemima.

Ima li ikakvih najava, planova, akcija da će se takva situacija promijeniti?

Ne sjedimo skrštenih ruku. Dje-lovanjem dr. Krunoslava Leke, dječjeg ortopeda iz Osijeka i predsjednika Hrvatskog društva za dječju ortopediju i prof. Tomislava Đapića iz Hrvatskog liječničkog zbora spriječeno je zatvaranje dječjeg ortopedskog odjela u Osijeku. Nažalost, u dječjoj bolnici Kantrida, dječji ortopedski odjel je lani zatvoren. U isto vrijeme u Splitu ortopedija kao samostalna medicinska specijalnost ne postoji. A u Hrvatskoj ortopedija kao samostalna struka postoji više od sto godina. Ispod radara medija i javnosti prošla je činjenica da je prije dvije godine odlukom Ministarstva priznalo stručne kompetencije ortopedske specijalnosti i onim kolegama kirurzima-traumatolozima koji nisu završili strukturiranu izobrazbu i položili specijalistički ispit. To je presedan, nepoznat u europskim razmjerima. Izuzetno cijenim liječnike koji rade na traumatološkim odjelima i odlično surađujemo. Prof. Robert Kolundžić, predsjednik Hrvatskog ortopedskog društva HLZ-a, odlučno i oštro je reagirao na nastalu situaciju i posljedice odluke Ministarstva. Službena reakcija od nadležnih institucija je izostala. Vjerojatno se bave prioritetima. U međuvremenu, dolazi i do komičnih situacija, primjerice nedavno sam vidio nalaz liječnika na kojem piše „molim uputiti bolesnika ortopedu“, a ispod toga je faksimil tog istog liječnika na kojem je navedeno da je specijalist ortopedije i traumatologije.

Tko se želi baviti rutinskim ortopedskim zahvatima, bolje da odustane od dječje ortopedije

Najviše su me ushitila djeca koja su bili junaci, koja su vrlo hrabro prošla kroz zahtjevno liječenje